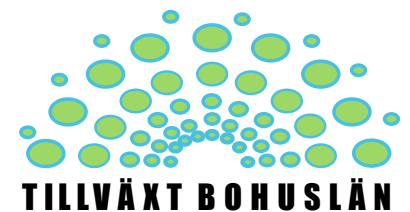
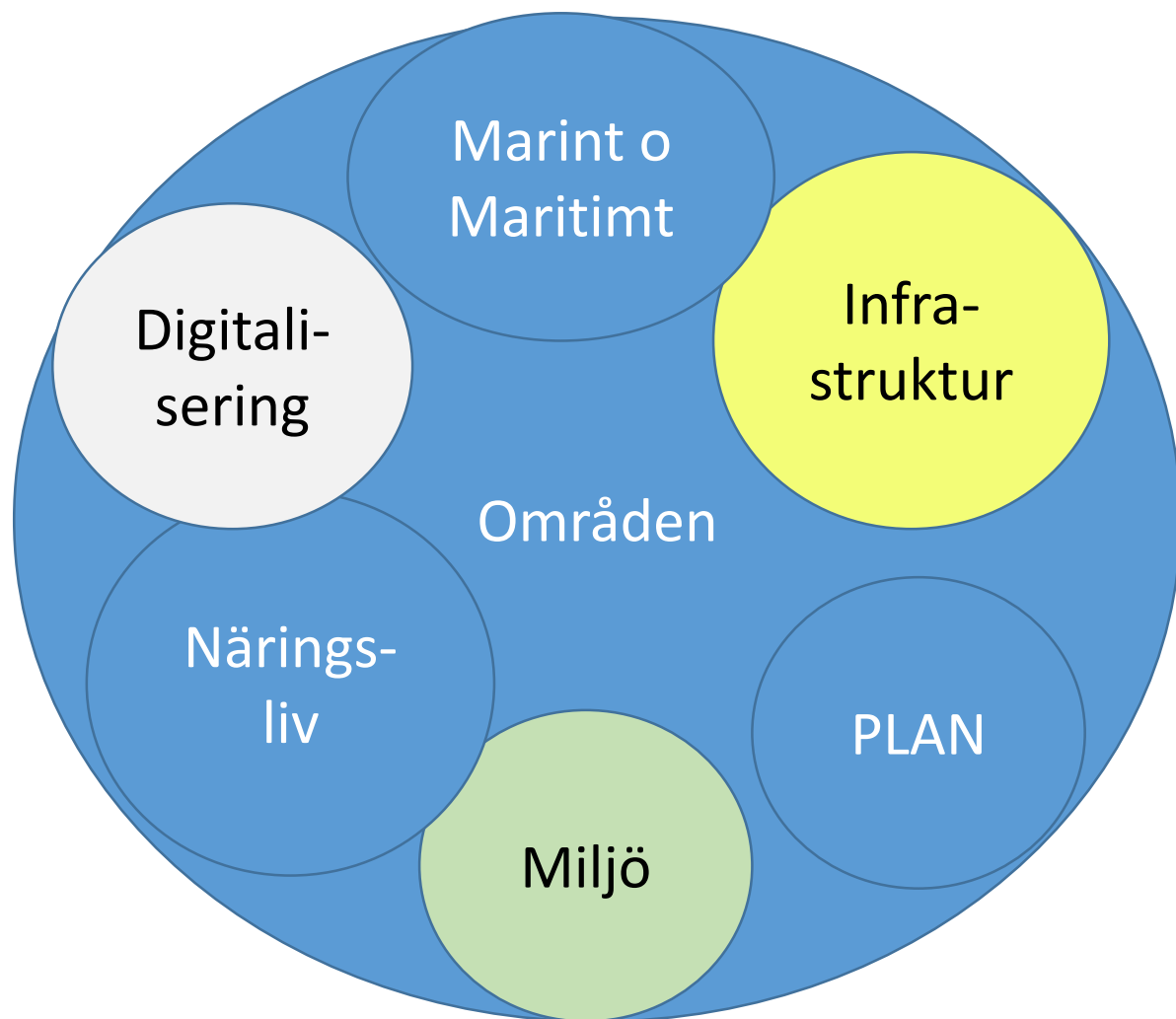

Omvärld 2016

Decembermötet Styrgrupp Tillväxt Norra Bohuslän

Områden TNB

Julbord

Ingen färdig syntes

Perspektiv att ta med...

Världens behov och Framtidens arbeten

Digitali-
sering

Problemområden globalt

Ledarskap

Demokrati

Säkerhetsläge

Korruption

Komplexitetsstyrning

Framtidens arbete med maskiner

Fingerfärdighet

Små komplexa utrymmen

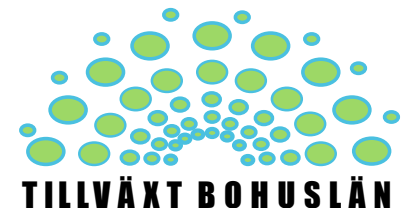
Kreativitet

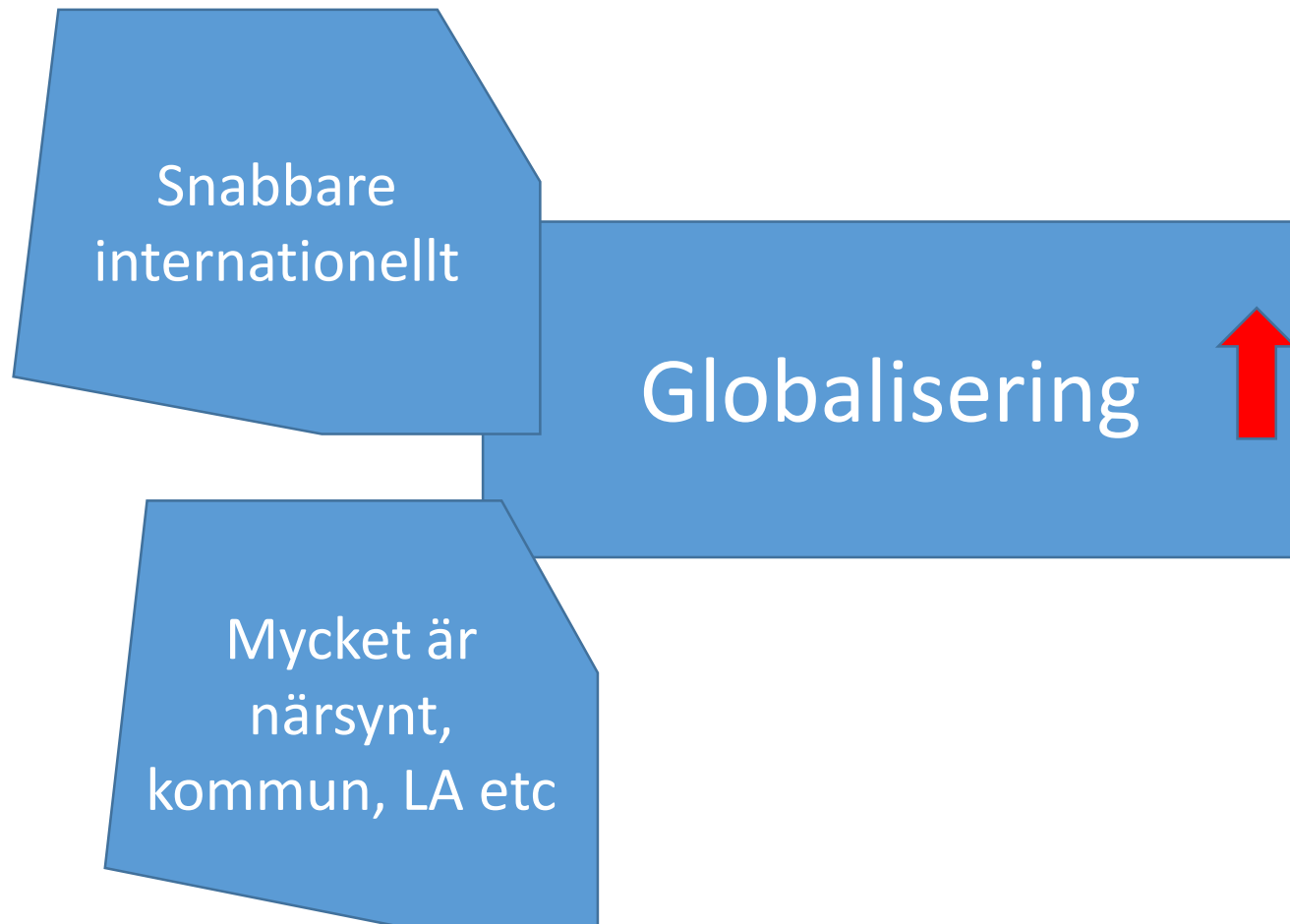
Estetik

Komplex kommunikation

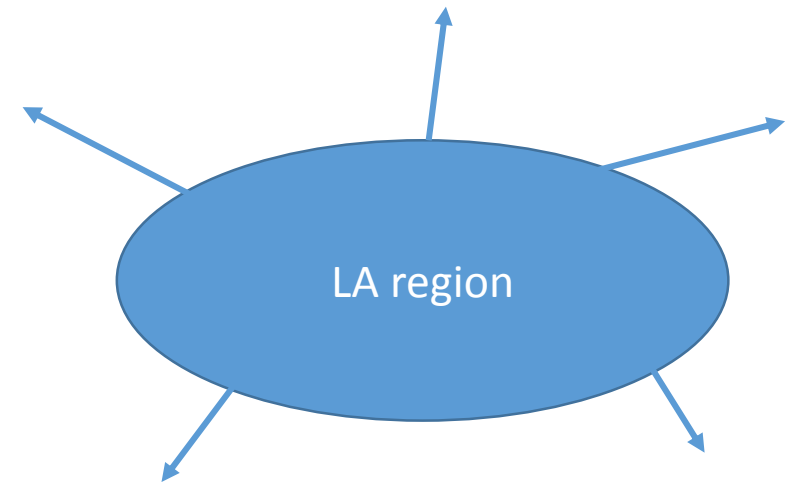
Ställa frågor till och interagera med datorerna

Teknik

Hög exponering mot globala marknader i mindre varuproducerande kommuner och turistinriktade kommuner som våra

Större färre

- 1) Storstad
- 2) Polariserade
- 3) Solitära

Vi passar inte riktigt in (Lysekil o Sotenäs del av Trollhättan V-borg; Strömstad/Tanum egen)

Urbanisering ↑

Pendling ↑

Bättre infrastruktur

Bättre kollektivtrafik

Lifestyle-flytt ? ↑

Nära tillgänglighet

Friluftsliv
Service snabbt
Kö-fritt

Livskvalitet

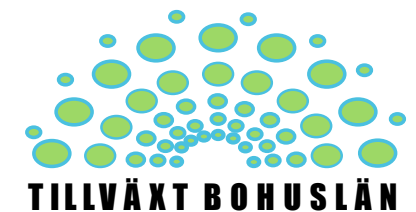
Inte pendla
Miljöavtryck
Mindre stress

Identitet

Lokal
Hav
Kultur

Vård skola omsorg

Överskådligt
Tryggt
Enkelt

TILLVÄXT BOHUSLÄN

- 1) Effektivisering av produktion;
- 2) Fysiska varor blir tjänster;
- 3) Digitala plattformar internationaliserar tjänster-färre mellanhänder

Drivit produktivitet
utvecklingen sedan 1995

Strukturomvandling
handel
Färre jobb i mitten av
lönespannet

Institutionell anpassning
av delningsekonomin

Agglomerationsfördelar
Delning
Matching
Lärande
Framtida arbetsätt

Möjlighet för nisch

Digitalisering

Underutnyttjat

Ökad kunskap om verktyg

Bättre ledarskap

- Värdet på det som kan digitaliseras sjunker och det som inte kan ökar
- Delning lättare i större regioner
- Service kan bli bättre på distans
- Mindre kommuner svårare att hantera digitala omställningen

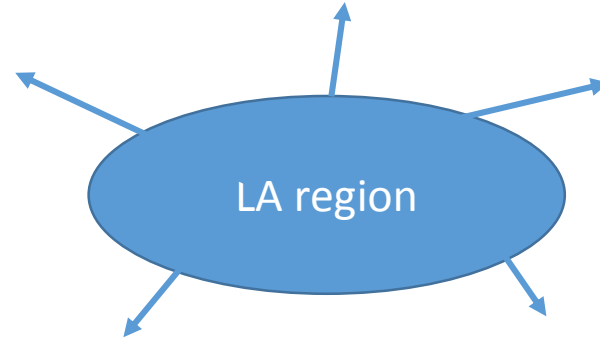

Hög exponering mot globala marknader
mindre varuproducerande kommuner och turistinriktade kommuner

- 1) Effektivisering av produktion;
- 2) Fysiska varor blir tjänster;
- 3) Digitala plattformar internationaliserar tjänster-färre mellanhänder

Drivit produktivitetsutvecklingen sedan 1995
Strukturumvandling handel
Färre jobb i mitten av lönespannet

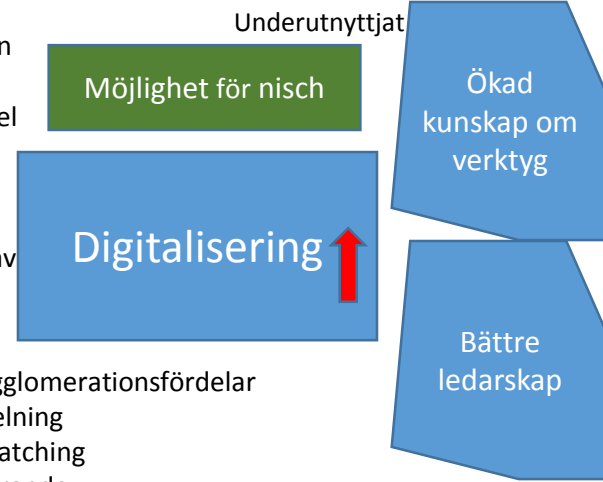
Institutionell anpassning av delningsekonomin

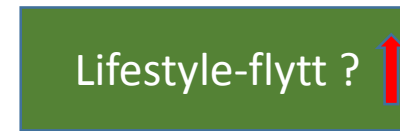
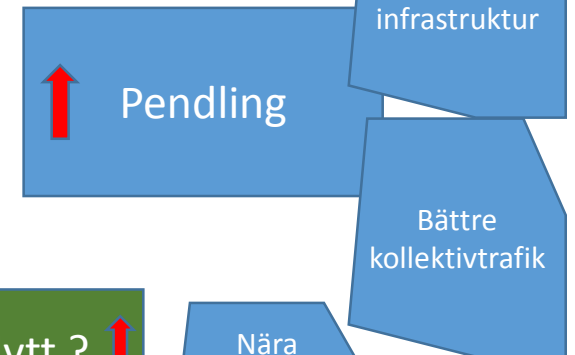
Större färre

- 1) Storstad
- 2) Polariserade
- 3) Solitära

Vi passar inte riktigt in (Lysekil o Sotenäs del av Trollhättan V-borg; Strömstad/Tanum egen)

-Värdet på det som kan digitaliseras sjunker och det som inte kan ökar
-Delning lättare i större regioner
-Service kan bli bättre på distans
-Mindre kommuner svårare att hantera digitala omställningen

<http://www.arenafortillvaxt.se/files/publikationer/SNG2016.pdf>

Källor: Sveriges nya geografi samt Näringslivets perspektiv på kommunernas framtid (Arena för tillväxt), De nya jobben i automatiseringens tidevarv -Fölster

Makrotrender

Globalisering

Digitalisering

Framtida arbeten (20 år 50 % automatiserade)

Urbanisering

Flyttströmmar

CO2

Ekosystemtjänster

Blue Growth

Skatter blir mer baserade på varor än arbete – reformtakt kommer öka

Effektivitet ökar-> ökad produktion->ökad konsumtion->ändrad konsumtion

Regionala trender

Regionbildning ? Lst?

Kommunala samarbeten, större o färre lokala arbetsmarknadsregioner

Publika kartor, e-tjänster

Infrastruktur/Livsstil

Flyktingar

Landsbygd och stad

CO2 – förverkliga globala strategier

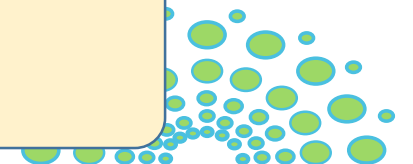
Ekosystemtjänster i beslut

Marina näringar, RAS-odlingar, Test-site, Turistfiske, Kunskapsturism

Fördelningssystem måste ändras

Smarta kommuner

Styra konsumtion kommunalt ansvar? **TILLVÄXT BOHUSLÄN**

Digitalt

Snabbare, exponentiellt, snabb förändring

Nya inbyggda risker-säkerhet

Ökad komplexitet (administration)

Mer till färre – ökade klyftor – politiskt agerande krävs

Digitalt noise

Demokratiskt internet? Oligopol?

Artificiell intelligens – redefiniera arbete och roll

Kommunalt

Webb-kartor

Självhjälp digitalt

E-tjänster

Regionala mervärden

Tillit

Medföljande service?

Yrken sorterade efter predikerad ökning i antal sysselsatta under de kommande 20 åren.

	Sysselsättning 2006	Sysselsättningsökning till 2011	Predikerad sysselsättningsökning på 20 år
213 dataspecialister	81328	+16459	+142385
522 försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	187055	+20495	+130001
311 ingenjörer och tekniker	126385	-3722	+67923
122 drift- och verksamhetschefer	58766	+22360	+59486
341 säljare, inköpare, mäklare m.fl.	169936	+14785	+58341
214 civilingenjörer, arkitekter m.fl.	66809	+12373	+47692
222 hälso- och sjukvårdsspecialister	43280	+4251	+42875
131 chefer för mindre företag och enheter	72010	-543	+42310
241 företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	90479	+15422	+40023
323 sjuksköterskor	64007	+8464	+39210
712 byggnads- och anläggningsarbetare	84499	+21823	+37941
713 byggnadshantverkare	88735	+5395	+34826
913 köks- och restaurangbiträden	56806	+4770	+33775
312 datatekniker och dataoperatörer	38838		
331 förskollärare och fritidspedagoger	79359		
343 redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.	62048		
422 kundinformatörer	46046		
347 tecknare, underhållare, professionella idrottsutövare m.fl.	13123		
912 städare m.fl.	68847		
245 journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	36753		
233 grundskollärare	88207		
723 maskin- och motorreparatörer	51659		
413 lager- och transportassistenter	66396		
346 behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.	31377		
242 jurister	15375		
515 miljöskyddspersonal	20610		

Vilka jobb kommer och går?

826 maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri	6793	-1179	-1309
243 arkivarier, bibliotekarier m.fl.	9174	-440	-1632
815 processoperatörer, kemisk basindustri	6833	-701	-1904
914 tidningsdistributörer, vaktmästare m.fl.	17651	-4403	-2129
825 maskinoperatörer, grafisk industri, pappersvaruindustri	12791	-1438	-2714
414 biblioteksassistenter m.fl.	5708	-2091	-2826
823 maskinoperatörer, gummi- och plastindustri	14074	-2277	-3375
822 maskinoperatörer, kemisk-teknisk industri	13525	-1433	-3487
722 smeder, verktygsmakare m.fl.	11153	-2195	-3879
824 maskinoperatörer, trävaruindustri	13649	-2573	-4263
814 processoperatörer, trä- och pappersindustri	20905	-3260	-4586
812 processoperatörer vid stål- o metallverk	14355	+770	-4696
829 övriga maskinoperatörer och montörer	33742	-4130	-5259
721 gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.	33231	-2657	-6464
832 fordonsförare	94151	+5170	-6817
828 montörer	54772	-6657	-10295
421 kassapersonal m.fl.	24566	-2020	-10386
821 maskinoperatörer, metall- och mineralbehandling	51986	-9332	-10746
412 bokförings- och redovisningsassistenter	53778	-1673	-14343
411 kontorssekreterare och dataregistrerare	38693	-7942	-14710
419 övrig kontorspersonal	95953	-9531	-21379

<http://stratresearch.se/wp-content/uploads/de-nya-jobben-i-automatiseringens-tidevarv.pdf>

Utdrag ur ”de nya jobben i ...”

Det behövs helt enkelt inte lika dyra investeringar för att öka produktionen. En följd är låga räntor och risk för nya tillgångsbubblor. Riksbanken lyckas allt sämre, både att stävja bubblor och att stimulera ekonomin. Även det talar för att större vikt läggs på annan tillväxtpolitik.

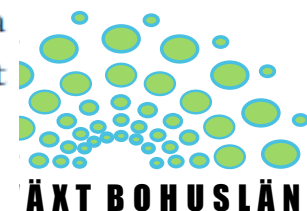
Tillväxt viktigare för finansiering av välfärden

För välfärdspolitiken finns också en viktig slutsats. Under lång tid har det ansetts avgörande för god välfärd att många människor också arbetar i välfärdssektorn och sysselsättningsgraden är hög. En högre BNP-tillväxt har setts som mindre viktigt eftersom den höjer löner, men inte automatiskt ökar antal händer och fötter i välfärden. Om robotisering framskrider snabbt, kan det emellertid bli viktigare att Sverige har relativt god tillväxt och därmed råd att investera i och även producera de nya maskinerna.

För länder som klarar omflyttning av skatter och regler till andra instrument hägrar möjligen en rätt behaglig fram-

tid. De stora tekniklyften som till exempel Brynjolfsson och McAfee målar upp för ju med sig enorma förbättringar i sjukvård, utbildning eller äldreomsorg. Produktionskostnader på många varor och tjänster sjunker väsentligt och kvaliteten förbättras. Det kan därför också bli billigare att tillhandahålla en god materiell standard även för människor med små inkomster. Den som tror att Sverige kan ligga i täten för de reformer som behövs har all anledning att vara optimist.

En återgång till en situation där mänsklig arbetskraft inte efterfrågas i samma utsträckning behöver således inte vara någon katastrof. Däremot kan det bli besvärligt för de länder som vill fortsätta att upprätthålla välfärd genom pålagor på arbete, istället för att söka andra skattebaser. För länder som i stället ligger före i att anpassa sig till de nya förutsättningarna kan däremot framtiden te sig betydligt ljusare.

Kommunalt

- Kan man ställa samma krav på stora och små kommuner i förlängningen?
- Bohuslän ligger bra till (värde på fastigheter, arbete, service...)
- Landsbygden har stora utmaningar som bara delvis finns hos oss

Sverige

Lönespridning →

Arbetslöshet →

Sysselsättning →

AMU fungerar ej

Utbildning allt viktigare

Tillväxt-begreppet

$$\text{BNP}^{\text{reg}} = V + T_j + \text{Inv} + \text{Exp} - \text{Imp}$$

CO2 måste minska - frikoppling tillväxt och fotavtryck är svår

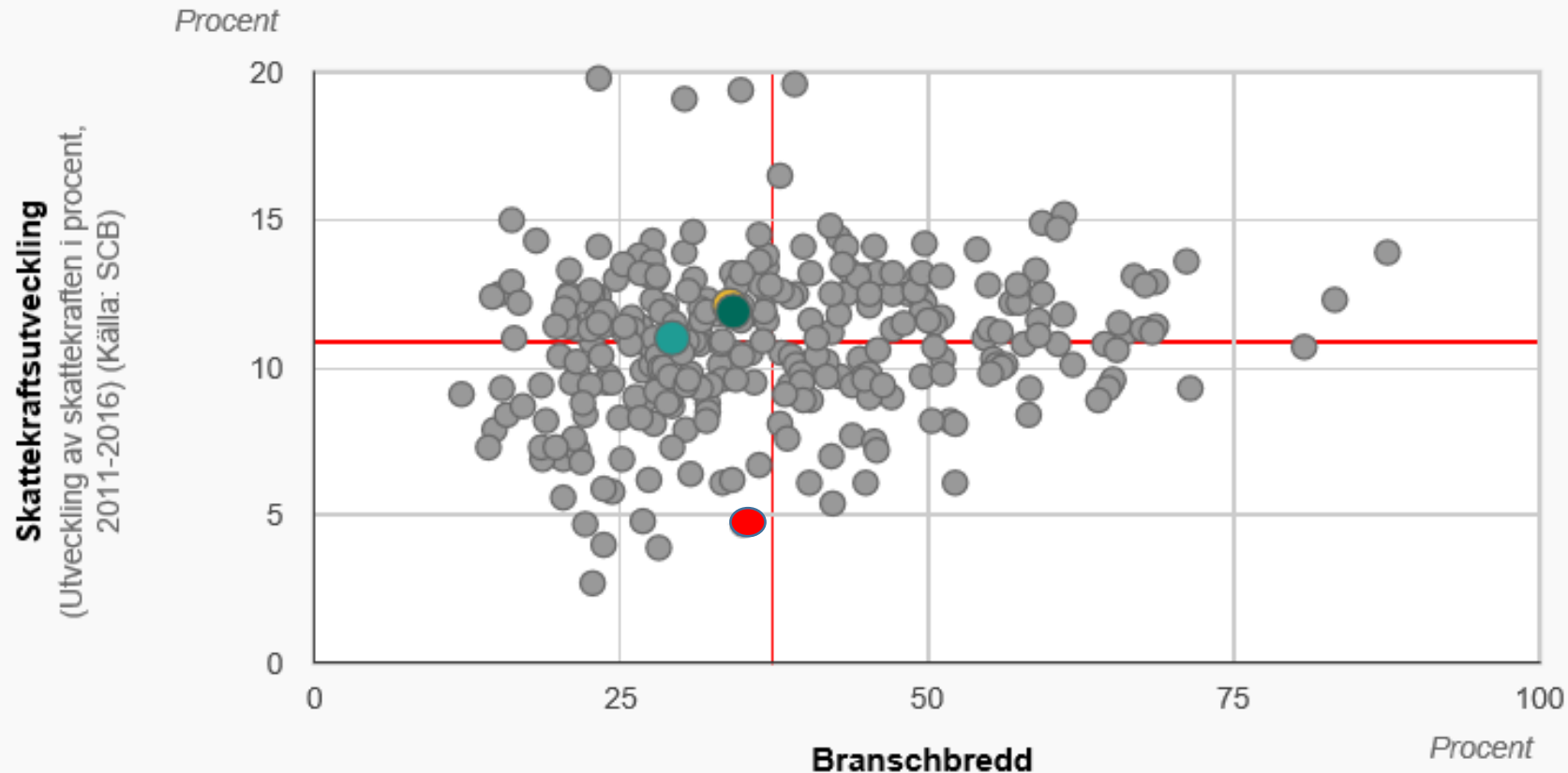
Vi har rum för förtätning, expansion, tillväxt (folk)

Hållbar tillväxt bör minska mängden resor samtidigt är infrastruktur det som säkrast ökar tillväxten

Andra faktorer (Universitet, kreativ sektor, kluster av människor, branscher och kapital,...)

Grunderna (vård, skola, omsorg, service) måste vara bra

SKATTEKRAFTSUTVECKLING samt BRANSCHBREDD

(Andel branscher i procent av totala antalet branscher, 2014) (Källa:SCB)

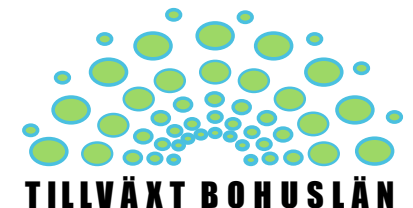
<http://www.arenafortillvaxt.se/tillvaxtkartor/>

- Lysekil (tillhör Större regioncentra)
 - Sotenäs (tillhör Större regioncentra)
 - Tanum (tillhör Mindre regioncentra)
 - Strömstad
- Medelvärde

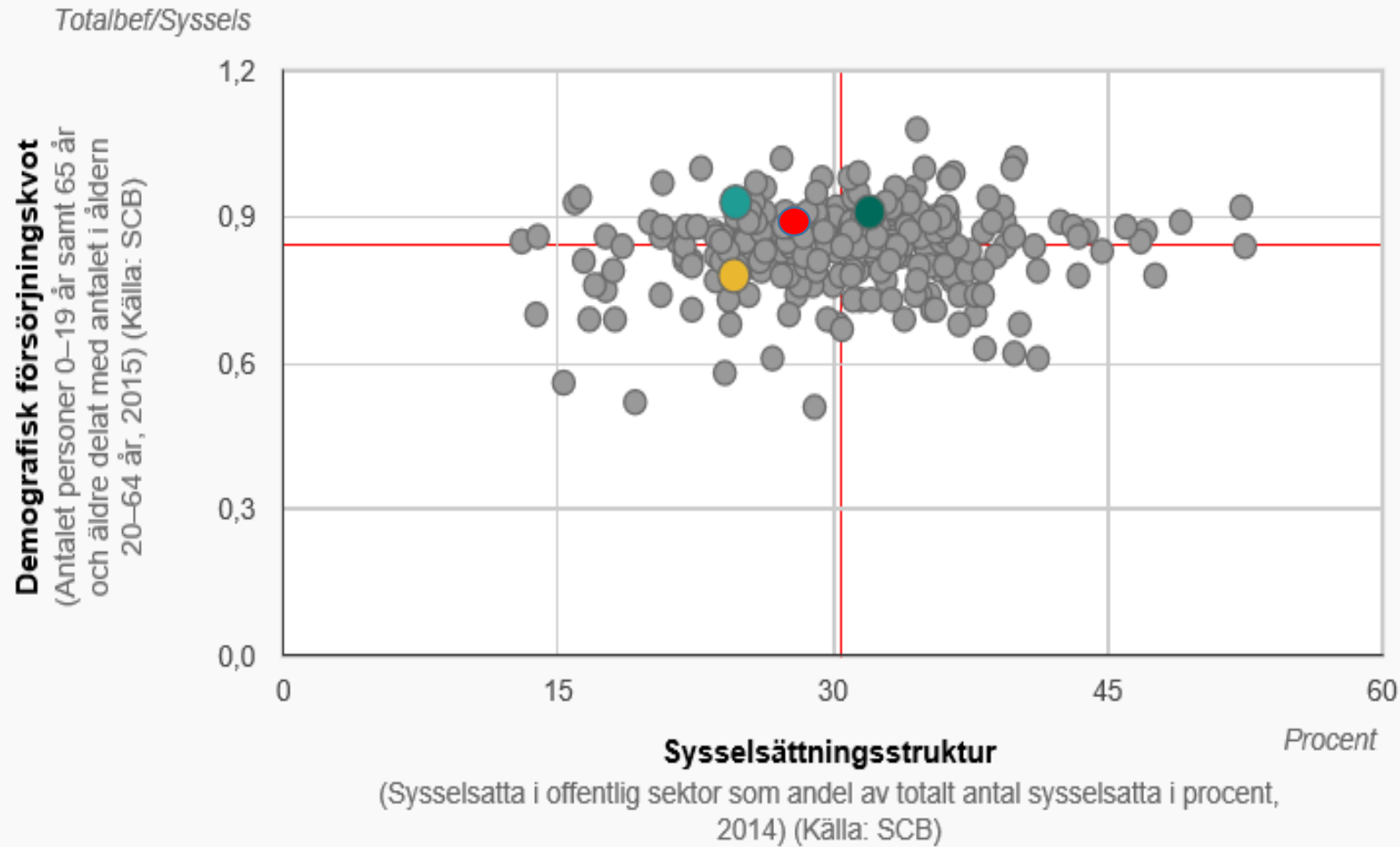
© Arena för Tillväxt - 2016

Utmaningar
Branschbredd?

Skattekraft låg i Strömstad
kopplad till norsk skatt?

DEMOGRAFISK FÖRSÖRJNINGSKVOT samt SYSSELSÄTTNINGSTRUKTUR

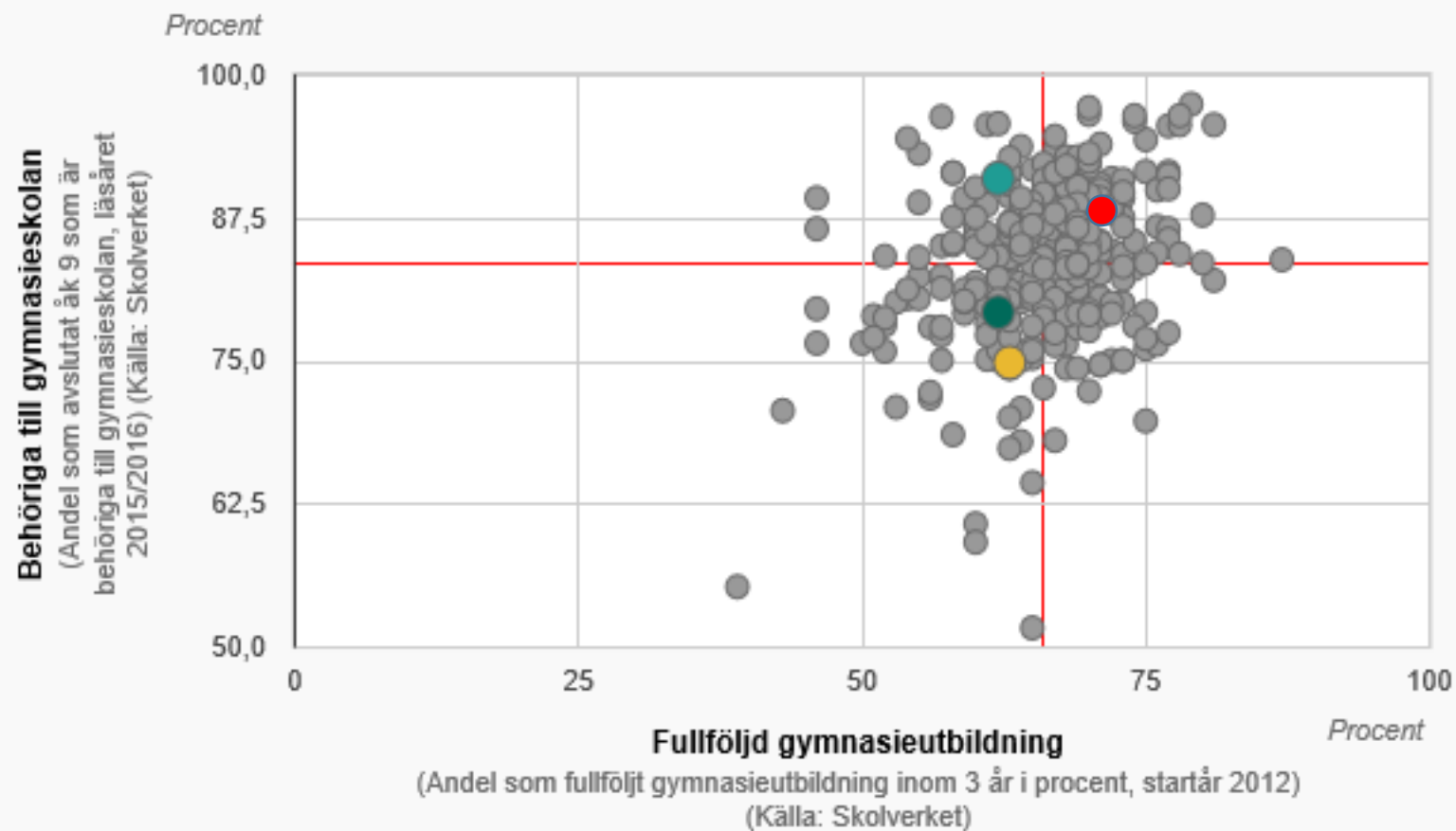

- Lysekil (tillhör Större regioncentra)
 - Sotenäs (tillhör Större regioncentra)
 - Strömstad (tillhör Mindre regioncentra)
 - Tanum
- Medelvärde

© Arena för Tillväxt - 2016

Utmaningar
Framtida försörjningskvot

BEHÖRIGA TILL GYMNASIESKOLAN samt FULLFÖLJD GYMNASIEUTBILDNING

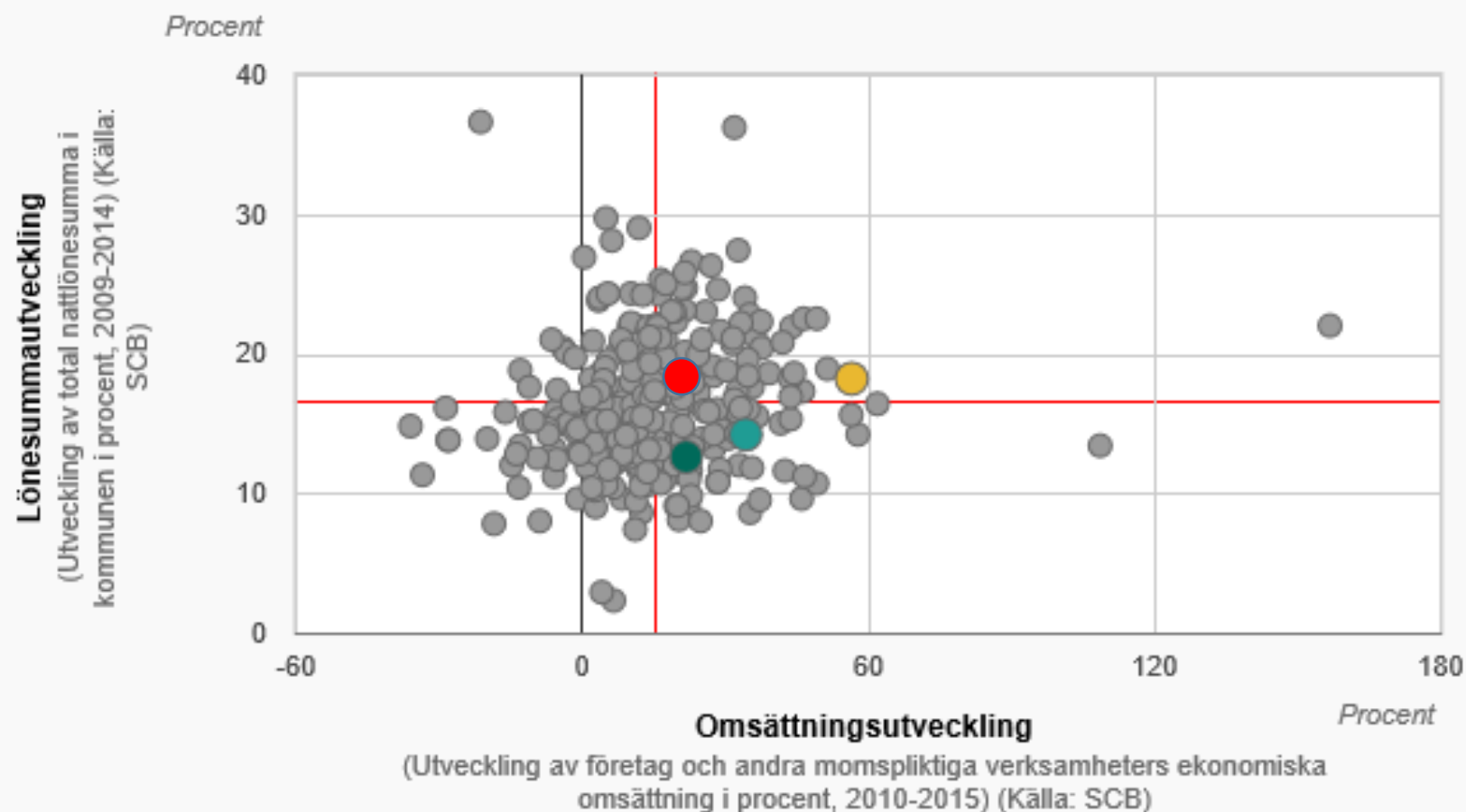

- Lysekil (tillhör Större regioncentra)
- Sotenäs (tillhör Större regioncentra)
- Strömstad (tillhör Mindre regioncentra)
- Tanum
- Medelvärde

© Arena för Tillväxt - 2016

Utmaningar
Framtida arbetstagare
Attraktivitet

LÖNESUMMAUTVECKLING samt OMSÄTTNINGsutveckling

- Lysekil (tillhör Större regioncentra)
 - Sotenäs (tillhör Större regioncentra)
 - Tanum (tillhör Mindre regioncentra)
 - Strömstad
- Medelvärde

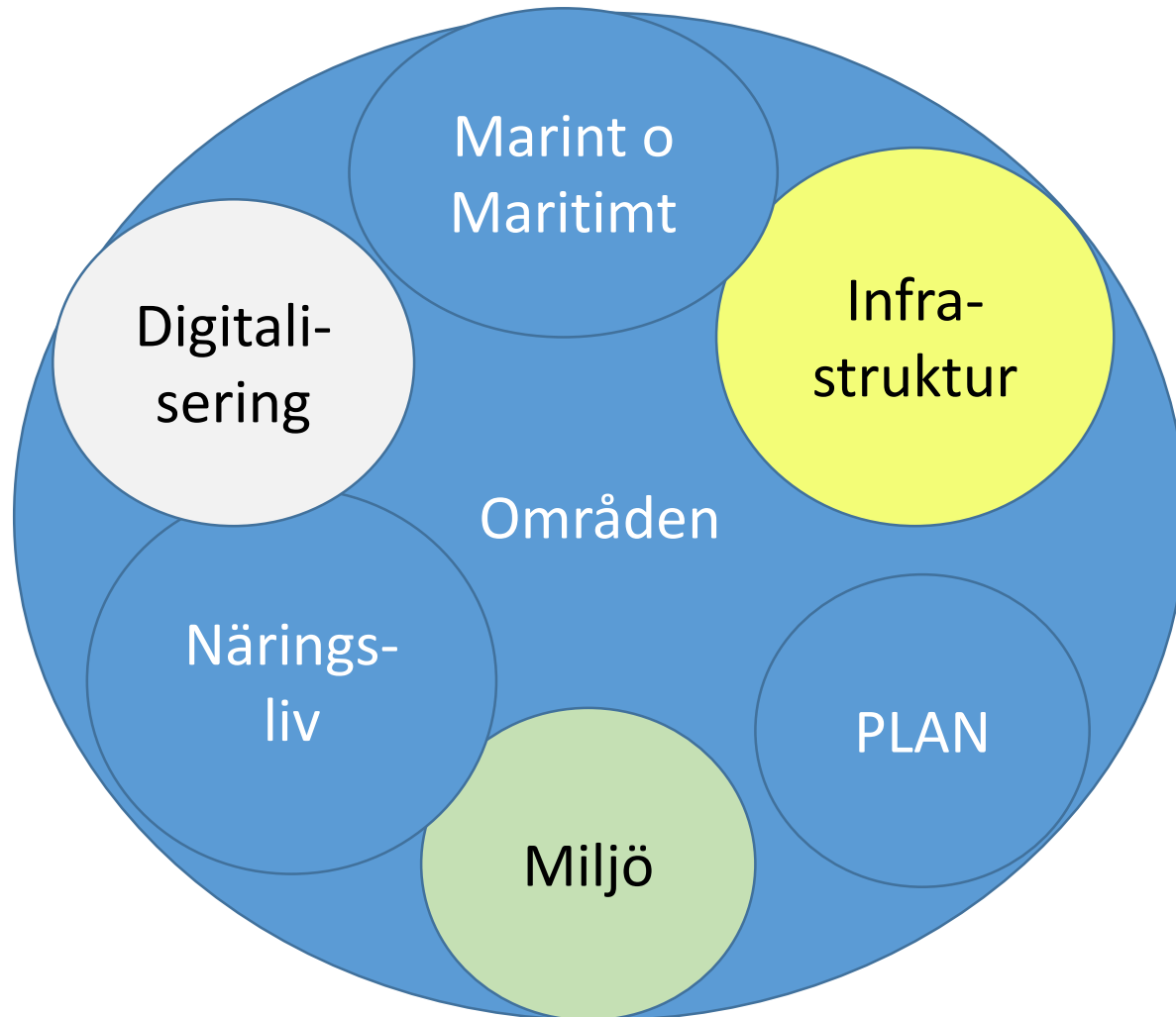
© Arena för Tillväxt - 2018

Fart i näringslivet

Tanum
shoppingcenter

Handelsindex
Strömstad toppar
listan med ett index
på totalt 926.
Dagligvaruindex
ligger på hela 1442
medan
sällanköpsindex
ligger på 371.

Områden TNB

Julbord

Ingen färdig syntes

Perspektiv att ta med...

Utmaningar och möjligheter...

Naturvårdsverket föreslår statligt bidrag till strandstädning av Bohuskusten

Publicerad den oktober 28, 2016 av Maria Holmkvist

Det är viktigt att både städa och förebygga nedskräpning. Naturvårdsverket föreslår nu till regeringen att kommunerna får ett utökat och tydligare ansvar för att städa nedskräpade områden. Statliga medel bör anslås till strandstädning på västkusten då skräpmätningar visar att det varje år flyter i land minst lika mycket skräp till Bohuskusten som i resten av Sverige.

Marin nedskräpning är på Bohuskusten är ett stort problem. Naturvårdsverket föreslår därför utökade anslag till Havs- och vattenmyndigheten som i sin tur får fördela strandstädningen.

– Vi uppskattar att det är runt 80 procent skräp som kommer från andra länder till västkustkommuner som drabbas av marin nedskräpning små möjligheter Maria Ivarsson, handläggare på sektionen för miljöfarlig verksamhet och

[Läs hela pressmeddelandet från Naturvårdsverket >>](#)

Västkusten erbjuder unika förhållande för havsbaserade tester

Publicerad den oktober 26, 2016 av Maria Holmkvist

De vind-, våg- och strömförhållanden som råder i Skagerrak lämpar sig mycket bra för tester av prototyper i tidiga skeden där test av funktion är viktigare än överlevnad. Nästa steg blir sedan system som är redo för tuffare förhållanden vid norska eller skotska anläggningar. Testsite Skagerrak är ett initiativ som nu börjar ta form för att skapa en unik testmiljö i svenska vatten.

Anne Gunnäs, maritim näringslivsutvecklare vid Lysekils kommun, är en av de drivande personerna i utvecklingen av Testsite Skagerrak. Projektiden är att erbjuda nationella och internationella aktörer en unik test- och demonstrationsmiljö för både skalkomponenter och hela system inom bland annat marin energi vid ett antal testanläggningar på Västkusten. Miljöerna lämpar sig också för tester av komponenter och delsystem samt odlingsystem inom vattenbruk.

– För våra kustkommuner såsom Lysekil, Orust, skulle det betyda mycket att få den här typen av samordning av marin och maritim kompetens och infrastruktur på plats. Den skulle stärka industrin och de akademiska miljöer som verkar här samt öka efterfrågan på service året om. Förhoppningen är att det i sin tur leder till innovationer, nyetableringar och ökad sysselsättning i stadsamhällen, säger Anne Gunnäs.

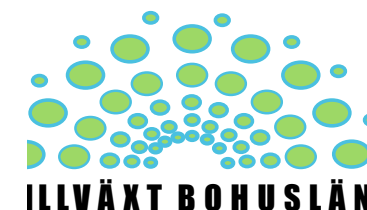
Uppsala universitet har en testanläggning för havsenergi utmed kusten utanför Lysekil och Göteborg universitet har en testanläggning på Kristineberg med utrustning och expertisen. Uppsala universitet har en testanläggning för havsenergi utmed kusten utanför Lysekil och Göteborg universitet har en testanläggning på Kristineberg med utrustning och expertisen. Uppsala universitet har en testanläggning för havsenergi utmed kusten utanför Lysekil och Göteborg universitet har en testanläggning på Kristineberg med utrustning och expertisen.

Be part of the upcoming International Congress on Coastal and Marine Tourism 2017

Publicerad den oktober 17, 2016 av Maria Holmkvist

The 9th International Congress on Coastal and Marine Tourism (CMT) in June 13-16 2017 in Gothenburg, is now open for abstract submission and registration. Don't miss the opportunity to be part of the next big event within Marine Tourism.

Please, visit the congress website for more information and guidelines www.handels.gu.se/cmt2017

Nu vill vi på allvar börja odla mat från havet

Publicerad den [september 9, 2016](#) av [Maria Holmkvist](#)

Göteborgs universitet satsar 300 miljoner kronor under sex år på starka forskningscentrum med utgångspunkt i viktiga och aktuella samhällsfrågor. En av dessa sex forskningsområden är hållbart marint vattenbruk och den 5 september invigdes den nya satsningen Swemarc av Göteborgs universitets rektor Pam Fredman.

Hur startar man en vattenbruksverksamhet?

Publicerad den [november 18, 2016](#) av [Maria Holmkvist](#)

Ny kurs med start i december 2016

Jeppe Larsen inspirerar till grön modernisering till sjöss – 14 november

Publicerad den [oktober 27, 2016](#) av [Maria Holmkvist](#)

På årets konferens med Maritima Klustret den 14 november kommer entreprenören Jeppe Larsen och berättar om tankarna bakom hans företag Ekocharter som driver

Jeppe Larsen, Ekocharter

nätverket CradleNet, som sedan 2009 drivit frågan om en modernisering från linjär till cirkulär ekonomi. Som ordförande i CradleNet bjöd han 2013 in dame Ellen MacArthur till Sverige där hon tillsammans med en namnkunnig panel diskuterade cirkulär ekonomi som en metod att framtidssäkra Sverige till ett positivt och resurseffektivt samhälle och samtidigt spara mångmiljardbelopp. Med detta som grund startade han elhåts-rederiet Ekocharter vattenlimousin och

Sverige bakom ny FN-resolution för att rädda haven

I dag antar FN:s generalförsamling enhälligt en resolution om formerna för den stora FN-konferens om hållbara hav som Sverige och Fiji står värdar för i New York, den 5-9 juni 2017. Konferensen kommer anta en politisk deklaration och sporra världen till nya havsåtaganden.

"Det är oerhört glädjande att generalförsamlingen antog resolutionen. Konferensen blir en viktig pusselbit i arbetet för att rädda världshaven. Det politiska trycket ska hållas uppe så att länder gör konkreta insatser för att minska utsläpp, stoppa överfiske och nedsmutsning av vår gemensamma resurs. Haven är jordens lungor som vi måste värna", säger Isabella Lövin minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.

Civilsamhällesorganisationer liksom den privata sektorn och olika intressenter kommer äga run

isen ska hav fort-lavsmått och so-senter f-ektorn.

Svensk maritim åtgärdsplan presenteras och lämnas till infrastrukturminister Anna Johansson – 10 nov

Publicerad den [oktober 28, 2016](#) av [Maria Holmkvist](#)

Den 10 november presenterar Sjöfartsforum en maritim åtgärdsplan som överlämnas till infrastrukturminister Anna Johansson.

Sjöfartsforum har samlat aktörer inom den maritima näringaren för att ta fram förslag till åtgärder och prioriteringar i syfte att utveckla regeringens maritima strategi. Dokumentet, "En maritim åtgärdsplan – den maritima näringens förslag till hur regeringens maritima strategi kan utvecklas", berör områden inom hållbarhet, samhällsplanering, forskning och utbildning samt regelförenkling.

Den 10 november i Stockholm invigningstalar infrastrukturminister Anna Johansson och tar emot åtgärdsplanen. Därefter presenteras den maritima näringens förslag av Joachim Glassell, vd Sjöfartsforum, Rikard Engström, vice vd Föreningen Svensk Sjöfart, Karina Linnér, vd Svensk Maritekniskt Forum samt Jessica Hjerpe Olausson, maritim expert på Västra Götalandsregionen.

[Mer info och anmälan till arrangemanget >>](#)